

Å finne ut ved å snakke sammen

Disse aktivitetene kan brukes som støtte for elever ved at de kan utforske hva slags muntlige ferdigheter de allerede har og se hvordan de kan videreutvikles, bruke og evaluere produktive måter å stille spørsmål og aktiv lytting.

Ressurser

1. [Samtale med høy kvalitet](#) (ett eksemplar per person)
2. [Gruppearbeid](#): Noen spørsmål til å starte med (ett eksemplar til hver gruppe eller for fremvisning)
3. [Tilleggsaktiviteter](#)

Mål

- Å utforske hva slags muntlige ferdigheter vi allerede har og se hvordan de kan videreutvikles.
- Å bruke og vurdere produktive måter å stille spørsmål og lytte aktivt.

Helklasse 1

Spør elevene om de husker hvorfor samtaler i klasserommet er så viktige, spesielt i grupper, og hva hensikten med denne typen aktivitet er (diskusjon/å tenke sammen). Del ut en kopi av [1 \(Samtale med høy kvalitet\)](#) til alle elevene. Be dem om å fullføre første kolonne. (alternativ: elevene kan spørre en klassekamerat om å se på 'poengsummene' og notere forskjellene).

Del ut eller vis fram [2 \(Gruppearbeid\)](#): Spørsmål til å starte med. Forklar gruppeoppgavene (se under).

Gruppeoppgaver

En av gruppene skal intervjues om deres yndlingsfritidsaktiviteter eller hobbyer. Det er ikke nødvendig å notere. Hvis noen hevder at de ikke har noen spesielle interesser, bør de bes om å beskrive detaljert hva de gjorde kvelden før eller forrige helg, eventuelt favoritt tv-program, film eller dataspill. Vis frem spørsmålene og forklar at disse kun er forslag og at elevenes idéer kan være vel så gode. Hver intervjuer skal stille spørsmål etter tur eller bygge videre på disse ved å stille egne spørsmål. Intervjuerne må lytte nøye på svarene.

Minn gruppene om målet med samtalen. Intervjuene skal vare i ett minutt (bruk stoppeklokke). Etter første intervju skal prosessen gjentas med de øvrige gruppemedlemmene.

Helklasse 2

Når intervjuene er gjennomført skal gruppemedlemmene snakke sammen og velge en som presenterer. Den som presenterer, skal kort beskrive fritidsaktivitetene til gruppemedlemmene. Enkeltelever kan bli bedt om å svare på flere spørsmål fra klassen. Gjennomfør deretter en diskusjon i klassen om hensikten med å samtale i grupper. Forklar i løpet av denne diskusjonen at disse snakke og tenke sammen øvelsene er utviklet for å hjelpe folk til å bruke en spesielt effektiv form for diskusjon kalt «utforskende samtaler».

Utforskende samtaler

Kjennetegn på utforskende samtaler er:

- alle gruppemedlemmene deltar likeverdig
- informasjon og idéer deles med alle
- det blir spurt om begrunnelser, og disse blir gitt
- det er nyttig å lage hypoteser og spekulere
- gruppen jobber sammen for å oppnå en felles forståelse
- gruppen tenker høyt sammen

Samtalemomenter for denne diskusjonen:

- Å snakke hjelper alltid folk til å tenke sammen
- Vi har alle sammen ferdighetene som trengs for å ta del i utforskende samtaler
- Gruppearbeid er alltid effektivt på skolen
- Det er enklere å jobbe i grupper med venner
- Gruppearbeid er kjedelig og bortkastet tid
- Vi kjenner noen klassekamerater som arbeider godt i grupper
- Vi kan nevne tre hovedproblemer med gruppearbeid

Gjenta målene med undervisningstimen og sjekk om elevene føler at disse er oppnådd.

Avsluttende aktivitet

Be elevene om å igjen se over aktivitet 1. Evaluerer de prestasjonene sine annerledes nå?

1. Samtaler med høy kvalitet

Tenk over hvordan du snakker når du jobber i gruppe. Gi deg selv poeng fra 1 til 5.

Navn	
Jeg jobber med	

5 = Fantastisk! Kunne ikke vært bedre! Fortsett sånn!

4 = Veldig bra, men kanskje et par ting jeg kan forbedre. Sikt mot 5!

3 = Bra! Men jeg tror jeg kunne ha gjort det bedre.

2 = OK! Men jeg har noen problemer som er vanskelige å løse!

1 = Ikke bra, dette må jeg forbedre!

Poeng	Jeg kan tilføre gruppa mi disse kvalitetene	Poeng
	Jeg lytter nøye	
	Jeg tenker over det jeg hører	
	Jeg blir ikke distraherert eller snakker om andre ikke-faglige ting	
	Jeg kan tydelig si hva jeg tenker	
	Jeg kan alltid begrunne det jeg tenker	
	Jeg forstår andres synsvinkler	
	Jeg respekterer det andre sier	
	Jeg har gode idéer	
	Jeg kan forklare hva jeg mener	
	Jeg stiller spørsmål som hjelper andre til å snakke	
	Jeg kan samarbeide med hvem som helst	
	Jeg har gode allmennkunnskaper	
	Jeg deler gjerne det jeg kan	
	Det jeg sier er gjennomtenkt	
	Jeg snakker med selvsikkerhet	
	Jeg kan overbevise folk ved å snakke med dem	
	Jeg forstår hvorfor gruppearbeid er viktig	
	Jeg blir glad hvis gruppen min gjør det godt	
	Jeg forstår viktigheten av det å samtale	
	Jeg må ikke alltid få viljen min	
	Jeg vet hva som skal til for å ha en god samtale eller diskusjon	

2. Gruppearbeid – noen spørsmål til intervjuene

- Hva liker du å gjøre på fritiden?
- Hvor gjør du disse tingene?
- Hvor ofte gjør du dette?
- Hva fikk deg til å starte med det i første omgang? Hvor lenge siden var det?
- Trenger du spesielt utstyr eller klær?
- Er det dyrt?
- Hvor mye tid per uke bruker du vanligvis på denne aktiviteten?
- Hva synes familien din om dette?
- Hvem gjør du det sammen med? Har du fått venner gjennom denne aktiviteten?
- Hvor langt har du kommet med denne aktiviteten? Finnes det nivåer / ferdighetsmerker / sertifikater?
- Hva ønsker du å oppnå?
- Har du noen gang blitt lei, syntes at det var vanskelig, eller ønsket å slutte?
- Hva gjør at du fortsetter?
- Tror du andre mennesker i denne klassen ville ønsket å gjøre denne aktiviteten også?
- Hvor vanskelig ville det være for folk på vår alder å bli med? Er det egentlig en jente- eller gutteaktivitet?
- Er det noe annet du også liker å gjøre?

3. Tilleggsaktiviteter

- Elevene intervjuer noen om fritidsaktivitetene deres hjemme, eller inviterer elever fra en annen klasse. Disse intervjuene kan ha som mål å hjelpe elevene til å bli gode lyttere.
- Elevene lager oppslagstavler som viser fritidsaktivitetene deres med en kort beskrivelse, eller forklarer aktivitetene gjennom et spørsmål og svar oppsett.
- Samtalegruppene får en mappe hvor gruppearbeidet samles. De kan sammen diskutere hvordan de skal dekorere denne slik at den reflekterer de ulike interessene til gruppemedlemmene.
- Klassen begynner en innsamling av blader, aviser osv. med bilder av mennesker som snakker sammen. Det kan være av politikere, foreldre og elever, elever som spiller sammen eller via data, voksne som diskuterer – vist med bildetekst. Bruk og hensikt med samtalen kan understrekes.